Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
C-serie

C/2024/1592

5.3.2024

Advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité inzake de herziening van de richtlijn slachtofferrechten

(COM(2023) 424 final — 2023/0250 (COD))

(C/2024/1592)

Rapporteur: **Dovilė JUODKAITĖ**

Raadpleging	Europese Commissie, 18.8.2023
Rechtsgrond	Artikel 304 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Bevoegde afdeling	Werkgelegenheid, Sociale Zaken en Burgerschap
Goedkeuring door de afdeling	21.11.2023
Goedkeuring door de voltallige vergadering	14.12.2023
Zitting nr.	583
Stemuitslag	
(voor/tegen/onthoudingen)	206/1/3

1. **Conclusies en aanbevelingen**

1.1. Het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC) is ingenomen met de voorgestelde herziening van de richtlijn slachtofferrechten. Het voorstel kan ertoe bijdragen dat slachtoffers beter worden beschermd en dat de rechterlijke instanties op lange termijn efficiënter en kosteneffectiever worden.

1.2. Het EESC onderstreept dat de wijzigingen belangrijk zijn om de individuele beoordeling en de ondersteuning van slachtoffers tijdens de gehele gerechtelijke procedure te verbeteren. Hoewel er geen rangorde mag bestaan van slachtoffers en soorten strafbare feiten, kunnen sommige slachtoffers extra ondersteuning en beschermingsmaatregelen nodig hebben. Het EESC beveelt de Commissie aan om samen met de lidstaten gedetailleerde richtsnoeren op te stellen voor de verschillende instanties die de beoordeling moeten uitvoeren.

1.3. Ook zouden er strengere eisen moeten worden gesteld aan de opleiding van professionals die zich toeleggen op slachtofferrechten. De Commissie wordt verzocht om richtsnoeren en kwaliteitsnormen voor hulpverlening op te stellen. De lidstaten moeten worden aangemoedigd om beste praktijken op het gebied van hoogwaardige hulpverlening, waaronder de opleiding van psychologen en hulpverleners, uit te wisselen.

1.4. Ook zou er in elke lidstaat een uitgebreid communicatiekader moeten komen om de toegang tot informatie te verbeteren.

1.5. Met betrekking tot de individuele beoordeling van het gevaar dat de dader vormt, betreurt het EESC dat geestelijkegezondheidsproblemen ook zijn opgenomen in de lijst van strafbare feiten en gevaarlijk gedrag. Dit moet uit de tekst worden geschrapt.

1.6. Het EESC is verheugd over het recht op herziening van beslissingen die tijdens gerechtelijke procedures zijn genomen, met inbegrip van beslissingen over de vertolking tijdens rechtszittingen, en roept de lidstaten op slachtoffers naar behoren over dit recht te informeren en de nodige maatregelen te nemen zodat dergelijke herzieningen onverwijld worden uitgevoerd.

1.7. Het EESC is ingenomen met het voornemen om de toegang van slachtoffers tot schadeloosstelling te verbeteren. Het beveelt de lidstaten aan om hun goede praktijken inzake de ontwikkeling van solide compensatieregelingen met elkaar te delen en daarbij rekening te houden met de financiële gevolgen van dergelijke regelingen.

1.8. Het EESC roept de lidstaten op om voldoende middelen uit te trekken voor de omzetting en uitvoering van de richtlijn en verzoekt de Commissie ervoor te zorgen dat de EU-financiering wordt verhoogd en gebruikt om de richtlijn ten uitvoer te leggen.

1.9. Om toezicht te houden op de uitvoering moet de Commissie de lidstaten ondersteunen bij het verzamelen van gegevens, onder meer door gemeenschappelijke normen, uitsplitsing van gegevens en verslagleggingsformaten op te stellen.

2. **Achtergrond van het advies**

2.1. De richtlijn slachtofferrechten ([1]) werd in 2012 aangenomen om minimumnormen vast te stellen voor de rechten, de ondersteuning en de bescherming van slachtoffers van strafbare feiten in de hele Europese Unie ([2]). De rechtsgrond voor de vaststelling van minimumnormen voor de rechten van zowel personen in strafprocedures als slachtoffers van strafbare feiten is vastgelegd in artikel 82, lid 2, punt c) van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

2.2. In 2020 heeft de Europese Commissie de tenuitvoerlegging van de richtlijn slachtofferrechten beoordeeld en op 11 mei 2020 is het evaluatieverslag aangenomen ([3]). Uit het verslag bleek dat veel lidstaten de richtlijn niet volledig hadden omgezet op 16 november 2015, de deadline voor de omzetting. In totaal heeft de Commissie 26 inbreukprocedures ingeleid wegens onvolledige omzetting ([4]), waarvan het merendeel nu is afgesloten. De redenen waren van allerlei aard, zoals het ontbreken van of onvoldoende conformiteit met de definitie, problemen met de omzetting en uitvoering van de toegang tot informatie, kwesties in verband met procedurele rechten ([5]), het voorkomen van secundaire victimisatie tijdens het strafrechtelijk onderzoek, de individuele beoordeling van slachtoffers, de specifieke bescherming van slachtoffers met speciale behoeften en de gegevensverzameling.

2.3. Om de uitvoering van de richtlijn te verbeteren en slachtoffers van alle strafbare feiten in de EU beter te beschermen, heeft de Commissie op 24 juni 2020 haar allereerste EU-strategie inzake slachtofferrechten (2020-2025) aangenomen. In de strategie heeft de Commissie zich ertoe verbonden om de EU-instrumenten en hun mogelijke tekortkomingen te beoordelen "en uiterlijk in 2022 zo nodig met wetgevingsvoorstellen te komen om de rechten van slachtoffers verder te versterken".

2.4. De herziening van de richtlijn ging gepaard met een grondig raadplegingsproces, waaronder een openbare raadpleging en een gerichte raadpleging van belanghebbenden van het platform voor slachtofferrechten. Het EESC vindt dit een goede zaak en merkt op dat de publicatie van het voorstel er is gekomen op verzoek van slachtoffer verenigingen en maatschappelijke organisaties ([6]).

3. **Algemene opmerkingen**

3.1. Het EESC is ingenomen met de voorgestelde herziening van de richtlijn, die wijzigingen bevat om de rechten van slachtoffers van strafbare feiten op verschillende gebieden te versterken, alsook diverse wettelijke bepalingen. Dit alles zal bijdragen tot veerkrachtigere samenlevingen en een betere werking van de gerechtelijke instellingen.

3.2. De herziening van de richtlijn sluit aan bij andere wetgeving en beleidsmaatregelen van de EU, waaronder de strategie ter versterking van de toepassing van het Handvest van de grondrechten van de EU ([7]), en bij de inspanningen om de rechten en waarden van de EU tastbaarder te maken op het vlak van slachtofferrechten en de toegang tot de rechter, zoals het EESC in zijn advies inzake de uitvoering van het Handvest van de grondrechten heeft opgemerkt ([8]).

3.3. Het EESC prijst de Commissie omdat zij in het voorstel aandacht besteedt aan digitalisering en de ontwikkeling van nieuwe technologieën. Het gebruik van elektronische communicatiemiddelen op grond van artikel 26, punt b) kan helpen om justitie toegankelijker te maken voor de slachtoffers en sluit aan bij het digitaliseringsbeleid van de Commissie, met inbegrip van de digitalisering van justitie.

3.4. Ondanks deze positieve aspecten wijst het EESC erop dat slachtoffers altijd zelf moeten kunnen kiezen of ze al dan niet digitale instrumenten en technologieën gebruiken. Sommige slachtoffers, zoals personen die geen of beperkte digitale vaardigheden hebben, zijn mogelijk niet in staat deze communicatie-instrumenten en -technologieën te gebruiken. Voor slachtoffers van strafbare feiten moeten niet-digitale opties altijd beschikbaar zijn.

3.5. Hoewel de richtlijn horizontaal is en op alle slachtoffers van strafbare feiten van toepassing is, mag niet worden vergeten dat gemarginaliseerde groepen een groter risico lopen om slachtoffer te worden, ook van gewelds- en haatmisdrijven, minder geneigd zijn om misdrijven aan te geven en vaak ook minder toegang tot de rechter krijgen en passende hulp ontvangen. Het is belangrijk dat slachtoffers een volledig pakket aan rechten, ondersteunende instrumenten en diensten wordt geboden, waarbij rekening wordt gehouden met de diversiteit van zowel slachtoffers als strafbare feiten, ook door middel van gerichte maatregelen.

([1]) Richtlijn 2012/29/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 tot vaststelling van minimumnormen voor de rechten, de ondersteuning en de bescherming van slachtoffers van strafbare feiten, en ter vervanging van Kaderbesluit 2001/220/JBZ (PB L 315 van 14.11.2012, blz. 57).

([2]) De richtlijn is van toepassing op alle EU-lidstaten, met uitzondering van Denemarken, dat heeft afgezien van deelname.

([3]) COM(2020)188 final (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=COM:2020:188:FIN).

([4]) https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/nl/ip_23_3724

([5]) Met name tekortkomingen in de uitvoering van artikel 17, lid 3, dat ervoor moet zorgen dat de aangifte onverwijld wordt toegezonden aan de staat waar het strafbare feit werd gepleegd.

([6]) https://victim-support.eu/news/joint-statement-for-european-day-for-victims-of-crime/

([7]) PB C 326 van 26.10.2012, blz. 391.

([8]) PB C 341 van 24.8.2021, blz. 50.

3.6. Het EESC steunt het besluit van de Commissie om meer aandacht te schenken aan kwetsbare slachtoffers, onder meer door een betere individuele beoordeling van specifieke behoeften, door gratis psychologische bijstand te verlenen en specifieke maatregelen en vereisten toe te voegen voor kindslachtoffers en slachtoffers met een handicap. Het EESC is ook ingenomen met het besluit om het voor irreguliere migranten makkelijker te maken om aangifte te doen van strafbare feiten en de overdracht van persoonsgegevens over de verblijfsstatus van het slachtoffer aan migratieautoriteiten te verbieden als deze gegevens zijn verzameld naar aanleiding van de aangifte van een strafbaar feit.

3.7. Het EESC merkt op dat het voorstel de autoriteiten weliswaar verplicht om bij individuele beoordelingen rekening te houden met de persoonlijke kenmerken van slachtoffers, zoals geslacht en gender, maar dat een alomvattend genderperspectief ontbreekt en dat het voorstel ook niet voorziet in een genderbewuste benadering die verder gaat dan hulp aan slachtoffers van gendergerelateerd geweld. Vrouwen zijn in al hun diversiteit ook slachtoffer van andere vormen van criminaliteit dan gendergebonden geweld en huiselijk geweld. Daarom moet er in de dienstverlening en in de opleiding van hulpverleners een genderdimensie worden ingebouwd die rekening houdt met hun rechten en behoeften.

3.8. Het EESC is zeer te spreken over artikel 26, punt d) inzake rechtsmiddelen, dat de lidstaten verplicht om ervoor te zorgen dat slachtoffers wier rechten uit hoofde van de richtlijn zijn geschonden, toegang hebben tot een doeltreffende voorziening in rechte op grond van het nationale recht. Het EESC roept de lidstaten op maatregelen te nemen om slachtoffers te informeren over hun recht op een voorziening in rechte en ervoor te zorgen dat beslissingen en de toekenning van rechtsmiddelen snel worden doorgevoerd.

4. **Specifieke opmerkingen over de vijf belangrijkste categorieën van slachtofferrechten**

4.1. Het EESC is ingenomen met het feit dat bij de herziening van de richtlijn specifieke doelstellingen worden nagestreefd ter verbetering van de vijf categorieën rechten van slachtoffers van strafbare feiten, namelijk het recht op informatie, het recht op ondersteuning en bescherming op basis van de individuele behoeften van het slachtoffer, procedurele rechten en het recht op een beslissing over schadeloosstelling. Deze rechten zijn essentieel om te garanderen dat de slachtofferrechten worden beschermd vanaf het moment dat een strafbaar feit is gepleegd tot het einde van een gerechtelijke procedure.

4.2. Het recht op informatie wordt door verschillende bepalingen versterkt. In het artikel over “protocollen via nationale coördinatie en samenwerking” is bepaald dat specifieke protocollen het recht op informatie moeten waarborgen, ook voor slachtoffers in detentie. Slachtoffers moeten informatie krijgen die afgestemd is op hun veranderende individuele behoeften. Dergelijke informatie moet eenvoudig en gemakkelijk te begrijpen zijn en tijdig en meermaals worden verstrekt in onder meer mondelinge, schriftelijke en digitale vorm. Het voorstel voorziet ook in nieuwe verplichtingen rond het gebruik van elektronische communicatiemiddelen en de oprichting van hulplijnen en websites om de toegang tot informatie te verbeteren. Daarnaast is ook een verplichting opgenomen die zegt dat slachtoffers via “gemakkelijk toegankelijke, gebruiksvriendelijke informatie- en communicatietechnologieën” aangifte kunnen doen van een strafbaar feit, maar de garantie van “veilige en vertrouwelijke aangifteprocedures” ontbreekt, zoals bepaald in artikel 5 bis, lid 4. In artikel 10 bis wordt verwezen naar bijstand in de gerechtsgebouwen om de slachtoffers informatie te verstrekken.

4.3. Het EESC wijst erop dat het recht op informatie van fundamenteel belang is om slachtoffers in staat te stellen hun rechten uit te oefenen. Ook zou er in elke lidstaat een uitgebreid communicatiekader moeten komen. De lidstaten moeten maatregelen nemen om slachtoffers bewust te maken van hun recht op informatie. Daarbij wordt vooral gedacht aan slachtoffers die het moeilijker hebben om een strafbaar feit te identificeren, informatie te verkrijgen en hun rechten uit te oefenen, zoals arbeidsmigranten ([9]) of mensen uit andere gemarginaliseerde groepen, zoals personen met een handicap die in een instelling leven, kinderen en mensen die met diverse belemmeringen en discriminatie te kampen hebben, die kwetsbaarder zijn voor uitbuiting, geweld en misbruik.

4.4. Een ander probleem voor slachtoffers van strafbare feiten is dat ze geen of beperkte follow-upinformatie krijgen over hun zaak. Hoewel de voorgestelde tekst verwijst naar informatie in mondelinge, schriftelijke en digitale vorm, is er geen strikte verplichting inzake taal en vertaling. Ook is er geen expliciete en algemene verplichting voor de lidstaten om slachtoffers informatie te verstrekken over de voortgang van hun zaak ([10]). Het EESC beveelt de EU-instellingen aan strengere regels op te stellen om ervoor te zorgen dat alle slachtoffers tijdens de hele procedure tijdig informatie kunnen krijgen over hun rechten en over hun zaak, in een taal en een vorm die voor hen toegankelijk en begrijpelijk zijn.

([9]) Het Europees Bureau voor de grondrechten (FRA), ‘Underpinning victims’ rights: support services, reporting and protection’, (2023): Uit dit verslag bleek dat arbeidsmigranten weinig contact hebben met mensen buiten hun werkplek en niet over informatie beschikken over de hulp die ze kunnen krijgen wanneer ze het slachtoffer zijn van ernstige uitbuiting.

([10]) Artikel 10 ter van de herziene richtlijn heeft uitsluitend betrekking op informatie over in gerechtelijke procedures genomen beslissingen die “rechtstreeks” gevolgen hebben voor slachtoffers.

4.5. Het is een goede zaak dat de Commissie van de lidstaten verlangt dat zij tijdig individuele beoordelingen uitvoeren, die moeten beginnen wanneer het slachtoffer voor het eerst in contact komt met de bevoegde autoriteiten. In het voorstel wordt gepreciseerd waarmee rekening moet worden gehouden bij de individuele beoordeling, zoals de relatie met de dader en de kenmerken van de dader. Er wordt ook gevraagd bijzondere aandacht te besteden aan slachtoffers die onder meer dan één categorie van kwetsbaarheid en/of strafbaar feit vallen. Het is het EESC echter niet duidelijk hoe de autoriteiten de beoordeling "regelmatig" moeten actualiseren ([11]). Het EESC beveelt de Commissie aan om samen met de lidstaten gedetailleerde richtsnoeren op te stellen voor de verschillende autoriteiten die de beoordeling moeten uitvoeren, zodat er meer duidelijkheid is over hun verplichtingen, zoals in de voorgestelde richtlijn ter bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld (artikel 23) wordt vereist voor slachtoffers van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld.

4.6. Het EESC is zeer te spreken over de verbetering van de bijstand en bescherming op basis van de individuele behoeften van slachtoffers, door middel van een grondiger individuele beoordeling van slachtoffers, zodat specifieke behoeften aan bijstand en bescherming in kaart kunnen worden gebracht, alsook bepalingen die de toegang tot gespecialiseerde hulp voor kwetsbare slachtoffers vergemakkelijken. Uit het evaluatieverslag bleek dat de vorige tekst van de richtlijn er niet in slaagde om voor alle slachtoffers doeltreffende steun te verzekeren ([12]). Als de behoeften van de slachtoffers niet in kaart worden gebracht, is het mogelijk dat er geen adequate hulp wordt geboden.

4.7. Het EESC is ook ingenomen met de bepalingen inzake ondersteunende diensten, en met name met de proactieve rol die de autoriteiten moeten spelen om slachtoffers tijdig in contact te brengen met de bevoegde algemene en gespecialiseerde hulporganisaties, en met de verplichting dat diensten voor slachtofferhulp operationeel blijven in tijden van crisis. Verder is het een goede zaak dat bepalingen zijn opgenomen die een betere hulpverlening moeten garanderen, bijvoorbeeld het recht op gratis psychologische ondersteuning zolang dat nodig wordt geacht, het recht op gerichte hulp door meerdere instanties voor kindslachtoffers en de rechten van personen met een handicap.

4.8. Het EESC stelt vast dat het voorstel uitgebreide beschermingsmaatregelen bevat. Het EESC is echter bezorgd dat geestelijkegezondheidsproblemen ook zijn opgenomen in de lijst van strafbare feiten en gevaarlijke gedragingen waarmee rekening moet worden gehouden bij de individuele beoordeling van het risico dat de dader vormt. Mensen met geestelijkegezondheidsproblemen worden nog vaak gestigmatiseerd en gediscrimineerd en dit moet worden uitgebannen, zoals wordt opgemerkt in het advies van de EESC inzake de maatregelen ten behoeve van de geestelijke gezondheid ([13]). Het EESC vraagt dat de verwijzing naar de geestelijke gezondheidstoestand van de dader uit de tekst wordt geschrapt. Alleen factoren die verband houden met de vraag of een persoon al dan niet gevaarlijk is, mogen worden opgenomen.

4.9. Het EESC betreurt dat er geen voorstellen zijn gedaan voor de opleiding van hulpverleners die in contact komen met slachtoffers, ook niet op het gebied van evaluatie, de rechten van slachtoffers met speciale behoeften en de manier waarop informatie wordt verstrekt en met slachtoffers wordt gecommuniceerd. Het EESC beveelt aan om strengere eisen te stellen aan de opleiding van hulpverleners en verzoekt de Commissie specifieke richtsnoeren op te stellen voor de individuele beoordeling van slachtoffers van strafbare feiten, alsook kwaliteitsnormen voor hulpverlening. Het is ook belangrijk dat de kennis van posttraumatische stressstoornissen onder psychologen wordt ontwikkeld zodat ze aan specifieke behoeften op dit gebied tegemoet kunnen komen. Het EESC dringt erop aan dat in heel Europa beste praktijken worden uitgewisseld op het gebied van hoogwaardige hulpverlening.

4.10. Het EESC erkent dat het belangrijk is dat slachtoffers tijdens de hele procedure goed worden begeleid en geadviseerd. Het wijst er echter op dat de formulering van artikel 10 bis de overheidsinstanties een ruime beoordelingsmarge biedt ten aanzien van de vraag wat onder "bijstand ter terechtzitting" moet worden verstaan, wat ertoe kan leiden dat de kwaliteit van de verleende bijstand verschilt. De begeleiding van slachtoffers tijdens de hele procedure moet efficiënter zijn zodat zij tot het einde constant geholpen kunnen worden.

4.11. Het EESC is ingenomen met het recht op herziening van besluiten die tijdens gerechtelijke procedures zijn genomen, met inbegrip van beslissingen over vertolking tijdens hoorzittingen en over speciale beschermingsmaatregelen. Om slachtoffers actief te kunnen laten deelnemen aan de rechtspraak is het van essentieel belang dat zij de mogelijkheid hebben om beslissingen die hen aanbelangen aan te vechten, ongeacht hun juridische status in een strafprocedure. Het EESC moedigt de lidstaten aan ervoor te zorgen dat slachtoffers naar behoren worden geïnformeerd over hun recht op herziening en maatregelen te nemen die garanderen dat dergelijke herzieningen onverwijld worden uitgevoerd.

([11]) Wijziging van artikel 22, lid 7.

([12]) Organisaties voor slachtofferhulp hebben gewaarschuwd dat de individuele behoeftenanalyse niet altijd wordt uitgevoerd. Zie werkdocument van de diensten van de Commissie SWD (2022) 179 final (Evaluatie van Richtlijn 2012/29/EU) (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022SC0179); blz. 70; FRA merkt op dat de politie de beoordeling vaak niet systematisch en routinematig uitvoert. FRA, "Underpinning victims' rights: support services, reporting and protection" (2023), blz. 40.

([13]) PB C 349 van 29.9.2023, blz. 100.

4.12. Het is een goede zaak dat de rechten van slachtoffers die in een andere lidstaat wonen, worden versterkt door gebruik te maken van video- en teleconferenties. Hoewel dit in de tekst facultatief is, dringt het EESC er bij de lidstaten op aan om dit verplicht te stellen wanneer slachtoffers hierom verzoeken, zodat zij zelf aan het proces kunnen deelnemen. Deze verplichting zou in overeenstemming zijn met de EU-mededeling over de digitalisering van justitie ([14]) en de voorgestelde verordening betreffende de digitalisering van grensoverschrijdende justitiële samenwerking ([15]).

4.13. Het EESC is ingenomen met het voornemen om de toegang van slachtoffers tot schadeloosstelling te verbeteren door het recht van slachtoffers op een beslissing over schadeloosstelling tijdens de strafprocedure uit te breiden en door te streven naar snelle betaling aan het slachtoffer na het vonnis. Hoewel de verwijzingen in de tekst naar "binnen een redelijke termijn" en "zonder onnodige vertraging" kunnen leiden tot een verschillende behandeling van slachtoffers en tot verschillen tussen de lidstaten, zal rechtstreekse schadeloosstelling zonder onnodige vertraging echter zorgen voor doeltreffende schadeloosstelling van slachtoffers en secundaire victimisatie voorkomen. Het EESC ziet in dat de mogelijkheid voor de staat om de schadeloosstelling te vervroegen en deze later van de dader terug te vorderen, financiële gevolgen zal hebben, die in het voorstel niet naar behoren werden beoordeeld. De lidstaten moeten hun goede praktijken bij de ontwikkeling van solide compensatieregelingen uitwisselen en daarbij rekening houden met de financiële gevolgen van dergelijke regelingen.

4.14. De lidstaten moeten maatregelen nemen om te zorgen voor betaalbare en hoogwaardige rechtsbijstand om slachtoffers bij te staan bij het waarborgen van hun toegang tot de rechter en het indienen van hun vorderingen.

5. **Specifieke opmerkingen over de uitvoering en de monitoring van de richtlijn**

5.1. Het EESC heeft herhaaldelijk gewezen op het gebrek aan duidelijkheid en de ruime beoordelingsmarge die de lidstaten bij de herziening van de richtlijn wordt gelaten. Het EESC vreest dat de vage formuleringen het hen moeilijk zullen maken om de richtlijn op een doeltreffende manier om te zetten en uit te voeren, waardoor slachtoffers in de EU niet overal dezelfde mate van bescherming van hun rechten zullen genieten.

5.2. De huidige strategie inzake slachtofferrechten loopt tot 2025 en daarom roept het EESC de Commissie op om een strategie voor de volgende mandaatsperiode goed te keuren en te zorgen voor continuïteit van de werkzaamheden van het platform voor de slachtofferrechten. Op die manier kunnen de lidstaten begeleiding en hulp krijgen bij de omzetting en de uitvoering van de richtlijn.

5.3. Het EESC roept de lidstaten ook op om nationale strategieën of programma's voor slachtofferrechten goed te keuren en de coördinatie en samenwerking in grensoverschrijdende zaken te versterken. Verder roept het de lidstaten op om voor een multidisciplinaire aanpak te kiezen en te voorkomen dat op nationaal, regionaal en lokaal niveau langs elkaar heen wordt gewerkt.

5.4. Het EESC benadrukt dat er op nationaal niveau kaders en coördinatiemechanismen moeten komen om de rechten van slachtoffers te waarborgen en om ervoor te zorgen dat er op het gehele grondgebied van elke lidstaat efficiënt slachtofferhulp wordt verleend. Het is ingenomen met de bepaling dat de lidstaten specifieke protocollen moeten opstellen en toepassen voor de organisatie van diensten en acties in het kader van de richtlijn. Het is echter van cruciaal belang dat de Commissie toeziet op de doeltreffendheid van deze protocollen en methoden ontwikkelt om de kwaliteit van de diensten te beoordelen.

5.5. In het evaluatieverslag werd gewezen op het probleem van de financiering, terwijl het gebrek aan middelen miniem is gelet op de noodzaak om slachtoffers te beschermen, met name in het geval van maatschappelijke organisaties. Het EESC roept de lidstaten op om voldoende middelen uit te trekken voor de omzetting en uitvoering van de richtlijn en verzoekt de Commissie ervoor te zorgen dat de EU-financiering wordt verhoogd en gebruikt om de richtlijn ten uitvoer te leggen.

5.6. Het EESC is ingenomen met het voorstel inzake de verstrekking van gegevens en statistieken. Om ervoor te zorgen dat vergelijkbare gegevens worden verzameld, acht het EESC het belangrijk dat de Commissie de lidstaten ondersteunt bij het verzamelen van gegevens, onder meer door gemeenschappelijke normen, uitsplitsingen van gegevens en rapportageformaten op te stellen. Er wordt voorgesteld dat in de lidstaten enquêtes over slachtofferschap worden gehouden, volgens een overeengekomen uniforme methode, om de reële situatie op het gebied van slachtofferschap in kaart te brengen, en om de enquêtegegevens op te nemen in gestandaardiseerde rapportageformaten. Het EESC beveelt de Commissie aan om diensten voor slachtofferhulp en relevante maatschappelijke organisaties te betrekken bij de ontwikkeling van gemeenschappelijke normen en rapportageformaten via het platform voor slachtofferrechten en door de deelname van het Europees netwerk voor slachtofferrechten. Daarnaast pleit het EESC ervoor om gegevens meer uit te splitsen, onder meer naar soort handicap, etnische afkomst en seksuele geaardheid, voor zover deze informatie beschikbaar is en door de slachtoffers wordt meegedeeld.

Brussel, 14 december 2023.

Voorzitter van het
Europees Economisch en Sociaal Comité
Oliver RÖPKE

([14]) COM(2020) 710 final (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020DC0710).
([15]) COM(2021) 759 final (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021PC0759).